

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 20. listopada 1896

List 47.

Zadovoljnost.

O zadovoljnost, ti rajska cvetica,
Tebe dobiti jaz trudil se bom!
Srečen je, komur ti gledaš v lica,
Srečen, pri komur postaviš si dom!

Solzno dolino ti v raj nam spreminjaš,
Sreče ti prave hladilni si vir,
Kogar ti s plaščem milobe ogrinjaš,
Onda nahaja le dušni se mir.

Ti polovica si srečnega žitja,
Pravi tako nam pregovor že star;
Lahko vesel je on svojega bitja,
Komur iskati le tebe je mar.

Kjer zadovoljnost se je naselila,
Sreče pač večje iskati tam ni!
Človek naj ima pijače, jedila —
Srečen ni, ako pogrešaš se ti!

Naj ima človek na kupe imetja,
Naj se raduje, goduje vse dni;
Vendar ni srečen, če najti ni cvetja,
Ki zadovoljnost rodiš nam ga ti.

Srečnejši kmetič je tamkaj na polji,
Kot si bogatec nečimeren moj;
Kmetu pri delu, glej, vse gre po volji,
Ker zadovoljnost zmir briše mu znoj.

Pastirček veselo vriska in poje,
Hitro preteče v samoti mu dan;
Zerl obličje premilo je tvoje
O zadovoljnost, ti lajšaš mu stan!

Križi, težave in mnoge nadloge
Pridejo čestokrat iz Božjih le rok,
Pa zadovoljnost tolaži nas vboge,
V njenem naročju ne sliši se jok. —

Kje li stanuješ, o rajska cvetica,
Kje zadovoljnost ti svoj imaš dom?
Tam, kjer cvetoča, nedolžna so lica,
Tam, kjer je vera, jaz našel te bom!

Ivan Zornik.

Razlaganje apostolske vere.

(Dalje.)

Spisal sv. Tomaž Akvinski.

X. Člen.

Vstajenje mesa.

Sv. Duh ne posvečuje Cerkve samo glede na duše, ampak po njegovi moči bodo vstala tudi naša telesa. „Kateri je obudil od mertvih Jezusa Kristusa, Gospoda našega“ (Rim. 4, 24.) in: „Ker po človeku je smert človeku vstajenje mertvih“ (1. Kor. 15, 21.). Zato verujemo po naši veri v vstajenje mertvih.

O tem pa moramo to-le četvero premisliti. Najprej govorimo o koristi, ki izhaja iz vere v vstajenje mertvih: dalje: kakšni bomo po vstajenju sploh, kakšni bodo posebej dobri in kakšni hudobni.

Vera in upanje v vstajenje mertvih nam mnogotero koristi. Najprej nam odvzame žalost, v kateri smo radi umerlih. Gotovo je nemogoče, da bi se človek ne žalostil nad smertjo svojih dragih: ker pa upa da bodo vstali od mertvih, zato jim britkost smerti zmanjša: „Nočem pa bratje, da bi vi ne vedeli od spijočih, da ne žalujete kakor oni, ki nimajo upanja“ (1. Tes. 4, 12.). Drugič: ta vera nam odvzame strah pred smertjo: kajti, če bi človek po smerti ne pričakoval boljšega življenja, bila bi brez dvojbe smert silno strašna in morali bi rajše vse, tudi najbolj slabo storiti, kakor pa umreti. Ker pa

verujemo, da je drugo boljše življenje, katero dosežemo po smrti, potem se smrti ni treba bati, niti iz strahu pred smertjo kaj hudega storiti: „Da bi s smertjo poterl njega, ki je imel oblast nad smertjo, to je hudiča: da bi jih rešil, kateri so s smertnim grehom vse svoje dni sužnosti podverženi bili.“ (Hebr. 2, 14.). — Vsled vere v vstajenje mrtvih za dobra dela bolj poskerbimo in se trudimo zanje. Če bi bilo človeško življenje le to, katero sedaj živimo, bi se ljudje ne brigali dosti za dobra dela: ker kar koli bi dobrega storili, bi bilo le majhno, ker človeško hrepenenje ni omejeno le po dobrem za nekaj časa, ampak za večnost. *¹) Ker pa verujemo, da bomo po dobrih delih, katera tukaj storimo, zadobili po vstajenju dobro poplačano za večne čase, zato se trudimo, dobra dela delati: „Ako samo v tem življenju v Kristusa upame, smo najnesrečnejši med vsemi ljudmi“ (1. Kor. 15, 19.). Slednjič nas ta vera odvraca čuje od slabega. Kakor namreč upanje na plačilo spodbuja k dobrim delom, tako odvraca strah pred kaznijo, katera čaka hudobne po vstajenju, od slabega: „In bodo prišli, kateri so dobro delali, v vstajenju življenja, kateri pa hudo delali, v vstajenje obsojenja“ (Jan. 5, 29.).

Kakšni bomo vstali? Isto telo, katero je sedaj, vstalo bode z mesom in kostmi, dasi so nekateri dejali, da to telo, katero sedaj segnije, ne bode vstalo: to je pa zoper nauk apostola Pavla, ki pravi: „To trohljivo namreč mora obleči nestrohljivost, in to umerljivo mora obleči neumerljivost“ (1. Kor. 15, 53.). Sv. pismo pravi tudi, da bode po moči Božji vstalo ravno tisto telo k življenju: „Zopet bom obdan s svojo kožo in v svojem mesu bom videl svojega Boga“ (Job. 19, 26). Telesa pa, katera bodo vstala, bodo drugačna, kakor so sedaj. I blaženi i zaverženi bodo imeli nestrohljiva telesa, ker blaženi bodo vedno v slavi, zaverženi vedno v kazni. Ker bo pa telo nestrohljivo in neumerjoče, ne bomo niti jedli, niti pili niti se možili in ženili: „Ob vstajenju se ne bodo ne ženili ne možili, ampak bodo kakor angelji Božji v nebesih“ (Mat. 22, 30) in: „Se ne bo vernil v svojo hišo“ (Job. 7, 20). Ta nauk pa je zoper jude in mahomedane.*²)

*¹) Sv. Tomaž hoče reči: Človek išče dobro za večnost, in ne le za nekaj časa, ker človek hoče, da mu je vedno dobro, zato pa tudi toži po dokončanem veselju: o kako kratko je bilo, in zato hrepeni po dobrem, katerega bo vedno vesel. (Op. prest.)

*²) Mahomed je namreč obljubil svojim vernikom, da bodo prišli v nebesa, naj delajo slabo ali dobro, vsi drugi pa, kateri niso mahomedani, pridejo v pekel. Kakšna so pa ta nebesa? Po krasnih livadah, ki vedno zelene in cveto, teko potoki vode, bele ko mleko in sladke ko med, najizbranejše jedi so vsakemu na voljo in vsakemu mahomedanu je danih več vedno mladih in lepih deklic! Tako čudno si predstavljajo mahomedani nebesa, in zoper ta nauk se obrača sv. Tomaž. (Op. prest.)

Vsi, dobri in slabi, bodo imeli célo, nepomanjkljivo, nepokvarjeno telo. Tam ne bo slepih ne hromih ne nadležnih, sploh: „Mertvi bodo vstali nestrohljivi“ (1. Kor. 15, 52.), t. j. ne bodo strohnela trupla, kakor sedaj. Dalje bodo vsi ostali v popolni starosti, to je 32 ali 33 let stari. To pa zato, ker tisti, ki še niso dosegli te starosti, še niso popolni; starejši pa so to popolnost že zgubili. Zato se bo dečkom in mladencem dalo, kar jim manjka: „Dokler se ne snidemo vsi v jedinosti vere in spoznanja Sina Božjega, v popolnega moža, v mero polne starosti Kristusove“ (Ef. 4, 13).

Dobri bodo v posebni slavi, ker imeli bodo poveljučana telesa. Ta telesa pa bodo svetla: „Svetili se bodo kakor solnce v kraljestvu Očetovem“ (Mat. 13, 43). Dalje ne bodo telesa več zmožna terpeti: „Če je v nečasti, ostalo bo v časti“ (1. Kor. 15, 43) in: „In Bog bo obrisal vse solze od njih oči in smrti ne bo več, ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ker poprejšnje je minulo“ (Skr. raz. 1, 4.). Telesa zveličanih se bodo hitro premikala iz kraja v kraj: „Svetili se bodo pravični in kakor iskre letali po trstju“ (Med. 3, 7.). Dalje bodo njih telesa duhovna: „Seje se živalsko telo, vstalo bo duhovno“ (1. Kor. 15, 44.) Ne tako, kakor bi bila telesa duh, ampak tako moramo to umeti, da bodo popolnoma podveržena duhu.

Vsa drugačna pa bodo telesa zaverženih, ker bodo večno kaznovani. Njih telesa bodo temna: „Njih obličje bo zgorelo“ (Iz. 13, 8.). Telesa bodo podveržena terpljenju, pa vendar nikdar ne bodo strohnela: gorela bodo v večnem ognju, pa zgorela ne bodo: „Njih červ ne bo umerl, in njih plamen ne bo ugasnil“ (Iz. 66, 24.). Njih telesa bodo dalje težka, duša bo namreč tam takorekoč priklenjena: „Da zvežejo njih kralje z verigami“ (Ps. 149, 8.). Vse, duša in telo, bo nekako meseno: „Živina gnije v svojem blatu“ (Joel 1, 17.).

Marijino češčenje v Afriki.

(Piše P. Ks. Geyer, misijonar v srednji Afriki.)

Češčenje Marijino je na orientu že od nekdanj tako cvetelo, da se je lahko imenovalo značilno za to pokrajino. Gerki, Kopti, Sirci, Armeni, Maroniti, zedinjeni in nezedinjeni, vsi brez izjeme časte po svojih domačih šegah Marijo prav ganljivo. In ravno to, ker je pri orientalskih narodih češčenje Device Marije tako globoko ukoreninjeno, da jim je važen del njih vere, ravno to je glavna reč, katera dela napotje protestantom v orientu.

Kar je pa še bolj čudno, je to, da časte Marijo tudi nekristjani, — mahomedani. Na misijonski postaji v Kartum-u (v Sudanu) se večkrat pripeti, da prineso mahomedani v soboto, t. j. na dan, ki je Mariji posvečen, sveče in olje v misijon s prošnjo, da naj bi gorelo pri podobi Marijini v misijonski kapeli. To se godi zlasti tedaj, če so v kakšni stiski in žele kako milost izprositi. (Torej so vendar spoznali, da se dá pri Mariji več doseči, kakor pri njihovem Mahomedu.) — V Kajiri se je pred več leti pripetilo to-le: Nekega dne pride več mahomedanskih mož in žena z nekim bolnim otrokom pred zaperta cerkvena vrata in prosijo vstopa z izgovorom, da imajo neko zadevo, ki bi jo radi „gospej“ izročili. Ko pridejo v cerkev, pogledajo okrog in ko zapazijo podobo Marijino, gredo naravnost k nji: jedna žena vzdigne otroka kvišku, kakor bi ga hotela darovati Mariji, drugi pa store isto z rokami in mermrajo nerazumljive besede.

Ta dogodek nam priča, da celo mahomedanci zaupajo v Marijo. To je tembolj čudno, ker ne čislajo devištva, kakor pri nas, temveč, je zaničujejo. Toda nebeška prikazen „Device“ (el azra) ima toliko moč, da vleče k sebi celo serca fanatičnih mosleminov.

Tudi Afriški černeci znajo Marijo častiti. Naši kerščanski zamorci slave Marijine praznike s posebnim veseljem: skoro vsi prejemajo tedaj svete zakramente. Mesca majnika se verše na vsaki misijonski postaji šmarnice, h katerim hodijo navadno vsi zamorci, in pojo zraven lavretanske litanije in kako Marijino pesem. Med svetniškimi podobami dajo vedno prednost podobi Marijini, in vsak zamorček hoče na svojem domačem oltarčku imeti njeno sliko. Zlasti imajo radi Marijine škapulirje; vsak samec ga hoče imeti na vratu, in večkrat se pripeti, da vsem niti vstreči ne moremo, ker nam jih zmanjka. Zamorci molijo vsak večer skupno sv. rožni venec. S posebnim dovoljenjem iz Rima se pristavi za prošnjo „Kraljica sv. rožnega venca“ še prošnja: „Ja sultanat el sudan, salli laedjlena,“ (t. j. „Kraljica černecev, prosi za nas!“) Da, Marija je tudi Kraljica zamorcev. Pod njenim varstvom se je pričelo spreobračanje zamorcev v Sudanu. „Stella matutina“ (Jutranjica, Danica) se je imenovala velika ladija, ki je po Nilu pripeljala avstrijske oznanjevalce do Kartum-a in po Belem Nilu blizu do polutnika. Pobožna družba, ki je misijonarjem potrebnih pomočkov preskerbljevala, ustanovila se je pod posebnim varstvom Marijinim in se po Nji imenovala; to je „Marijina družba“ z glavnim sedežem na Dunaju. —

Ne slavi brez pomena Marije pevec v starem zakonu in ne časte je zastoj po neštevilnih Božjih potih in cerkvah. Tudi v našem misijonu imamo lep kip zamorske Matere Božje.

Z opravičenim zaupanjem se obračamo do „Kraljice zamorcev“ in upamo po njeni priprošnji zaželjenega dne, ko bodo tudi ubogi afriški černeci spoznali resnico ter se vergli na kolena pred Božjega Sina: „Coram illo prociident Aethiopes.“ „Pred Njim bodo molili Etiopci.“

Venec na grob

prečastnega rajnega gospoda
Luke Jeran-a.

bivšega čast. kamornika sv. Očeta, zlatomašnika, kanonika, vrednika „Danice“, itd. o prvem godu po njegovi smerti.

Motto:

•Pridi k nam Tvoje kraljestvo! —
II. prošnja Očenaša.

(V. nadaljevanje.)

L. 1851, proti koncu mesca junija, je prišel č. g. Luka Jeran iz Horjula za kaplana k predmestni fari sv. Petra v Ljubljani, kjer so bili takrat za župnika preč. gosp. Matevž Svetličič. Tukaj sta dozorela v njegovi duši morebiti že zdavnej gojena želja in namen, pokazati očitno, kako umeva on II. prošnjo Očenaša: „Pridi k nam Tvoje kraljestvo“. Iskreno hrepenenje njegovo, iti razširjati Božje kraljestvo med zgubljene ovčice Kámovega zaroda v vročo Afriko, imelo je postati z laj resnica. Pervo poročilo o njegovem odhodu je prinesla „Danica“ 23. rožnika 1853, list 25., ki je pisala: „Iz Ljubljane, 22. rožnika. Ravno smo prejeli dopis od slavnega odbora Marijine družbe za srednje afrikanski misijon,“) v katerem je med drugim rečeno: „Duhovni so razun Vas (Jeran-a) trije zdaj sprejeti; želi se pa, da tisti, kateri poklic za misijon v sebi čutijo, naj se, kolikor najhitrejši moč, oglase, da bodo zamogli z bližnjim odhodom iti.“ (V tem dopisu je dalje stalo: „Tudi zastran rokodelcev pravi slavni odbor, da bi mu bilo prav ljubo, ako bi se še nekateri „po vseh straneh prav zanesljivo“ rokodelci oglasili, toda „najprej ko mogoče“. Žele pa zidarjev, ključavničarjev, mizarjev; mizarjev se je že več oglasilo. Opomnimo še, kar g. apostolski namestnik Ign. Knoblehar zastran tacih rokodelcev pišejo, rekoč: „Rokodelci naj spričevanja čistega zaderžanja, od svojih duhovnih predpostavljenih spisana, k prošnji za sprejem prilože, in odbor naj le take sprejema, kateri iz pravega poklica v misijon gredo, in ne iz dobičkarije.“ — Poslednje opazke, glede rokodelcev smo pristavili zastran tega, da spoštovani bralci razvidijo, kako je bilo v onih časih vse vneto za vstop v afrikanski misijon.) —

Koj v naslednjem listu „Danice“ iz dne 30. rožnika 1853. se bere v „Ogledu po Slovenskem“: „Iz Ljubljane. Gospod Luka Jeran, kaplan pri sv. Petru v Ljubljani, in Jožef Partel, duhovni pastir v

*) Odbor Marijine družbe imel je svoj sedež na Dunaju. On je oskerboval in vravnal vse potrebno za takrat v najsijajnejšem razvitju nahajajoči se srednje-afriški misijon. Pis.

Tomišlju, sta od prečastitega škofijstva privoljenje dobila, misijona v Srednji Afriki se vdeležiti." (Gospod Partel je bil, pozneje menda zaradi bolehnosti odstopil od sklepa.) Na koncu ravno tega lista (26.) pa se je g. Jeran že tudi poslavljajal od „Danice“ bralcev in prijateljev. To poslovilo je bilo tako serčno, in nam vsega Jerana kazalo v taki luči, da si ne moremo kaj, da ga na tem mestu še enkrat ponovimo. Glasilo se je v oziru ravno na sklep I. polletja tako-le:

„Beseda častitim in prečastitim bravcam.

Z današnjim, poslednjim listam tega polletjajenja tudi moja poldrugoletna delavnost za „Zgodnjo Danico“. Veselje je, imeti občenje z ljubimi brati, kadar ga zaupnost in ljubezen veže, in ker sem vidil in skusil, da pri dobrem slovenskem duhu brez tega ni bilo, mi je to delo vedno ljubši prihajalo; toraj me ločenje od te zaveze nekoliko britko stane. Ako pa smem zaupati, da me Bog kliče, mi bo ložej to, in morebiti ktere druge britkosti prenašati in prenesti, ter se bom mirnega serca s svojimi tovariši vred — mende čez kak poldrugi mesec — podal čez morje, reke in puščave v prostorno deželo Černih, černih na telesu in na duši. Poskusiti želim, misionarjem v srednji Afriki pomagati, ondotnim nesrečnim narodom svitli dan zveličanja oznanovati, pravo zgodnjo danico napovedovati, ako me Božja milost živega in zdravega tje pripelje. Ure naglo teko, grob se pred nami odpera; dobro bi bilo človeku, ako bi kakó zamogel svojo dušo zveličati, in pred večerom svojega življenja tudi njim k zveličanju pripomoči, katerim še ni goreča sveča svetega kersta v njih temno obličje zasvetila, jih apostolski glas svetega evangelija še ni predramil. Ker pa tega dela nisim ne vreden, ne zmožen, se ponižno priporočim prijatlam „Zgodnje Danice“, in vsem, katerim ta beseda do ušes pride, zlasti gg. sošolcam in prijatlam v pobožin spomin pri molitvah in pri visoki daritvi sv. maše, da bi Gospod milostljivo pridjal, česar primankuje. Bog poverni gg. pomočnikom „Danice“ njih trud, in vsem gg. deležnikom za njih zaupanje! „Danico“ pa, ki se dans z njo poslovim, priporočim še nadalje vsem Slovencam; s pomočjo Božjo in dobrotnih podpornikov in s trudom spretnega in marljivega g. vrednika, se bo ona gotovo med Slovenci vedno bolj razširjala, in — ako Bog da — tudi v prihodnje iz srednje Afrike še marskaterih mikavnih novic donášala.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

L. Jeran.“

Kot Št. Peterski kaplan se je g. Jeran tudi veliko trudil za razširjenje bratovščine sv. Cirila in Metoda; za to je v 31. listu „Danice“ med „Ogled po Slovenskem“ vpletel v tej zadevi poročilo: „Ker se bratovščina sv. Cirila in Metoda za spreobrnjenje ubozih Gerkov še vedno razširja in je želeti, da bi se še bolj razširjala, bo častitemu občinstvu koristno vediti, da sem vso v to zadevajočo reč gosp. vredniku And. Zamejcu zročil.“ Iz tega je razvidno, da je on tudi po tej strani veliko deloval za razširjanje Božjega kraljestva med Slovani. Skoraj bi smeli reči, da je bil za slavnim Slomškom on eden najbolj gorečih pospeševalcev te prelepe bratovščine med našim narodom. Pri njem so se dobile vsprejemne podobice, in je mende većinoma, — vsaj iz ljubljanske škofije, — pošiljal on imena novih udov k sv. Jožefu v Celje,

kjer je, kakor je znano, glavni sedež te bratoljubne bratovščine. *) —

Pred odhodom iz drage mu domovine želel se je posloviti od nje in obilnega števila svojih dragih prijateljev po osebnem obiskovanju. Prišel je tudi na Gorenjsko; obiskal med drugim Škofjo Loko, Selško dolino in prišel tudi v Železnike. Izmed njegovih dveh tamošnjih dobrotnikov iz dijaških let, bratov Levičnikov, (kakor je bilo že omenjeno), živel je le še Luka. Nekako veselega serca se je od njega poslavljajal, in kazal, da mu ločitev ne dela nobenih bitkostij. Ker mu pot čez hribe v sosednjo Poljansko dolino in njegov rojstni kraj ni bil več dobro znan, pospremila ga je moja malenkost do sv. Lenarta. Bil je izvanredno vroč poletni dan, solnce je silno pripekalo, tako da sva nekako približno občutila žgeče žarke afrikankega podnebja. (Še pozneje sva se enkrat menila o neizrečeni vročini tistega dneva.) Pri sv. Lenartu sva se tudi midva poslovila v mislih in gotovosti, kedaj, ali če se sploh še kedaj vidiva v življenji. Jeranovo serce je hrepenelo po Afriki, — po čemur pa kedo serčno hrepeni, mu tudi ne dela nobenih težav ali pa britkostij, in tako je bila tudi najina ločitev prav kakor kaj navadnega. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. Zadnja nedelja je bila — „Martina“; zato ni čudo, ako je bilo povsod dovolj „martinovanja“. Tudi naša katoliška društva so vabila

*) Ta bratovščina ima namen moliti za razkolne brate Slované: Ruse, Bulgare, Serbe itd., da bi se zjedini s sv. katoliško Cerkvijo — kar ravno sedanji papež Leon XIII. tolikanj žele in delujejo na to. Vstanovljena je po slavnem škofu Slomšku in potterjena od papeža Pija IX. 12. maja 1852.

Dolžnosti udov so te-le:

1.) Ud naj moli vsak dan 1 Očenaš in 1 Češčno Marijo s pristavkom: „Sv. brata Ciril in Metod, prosita za nas!“

2.) Na praznik sv. Cirila in Metoda (5. julija) ali kterikoli dan osmine tega praznika naj duhovni ud v namen bratovščine mašuje, neduhovni ud ali družbenik pa po vredni spovedi sprejme sv. obhajilo.

3.) Vsakdo naj skerbi, da svojih sosedov, prijateljev in znancev kolikor mogoče pridobi tej bratovščini.

II. Odpustki bratovščine so pa ti-le: Popolne odpustke dobe udje po vredni spovedi in sv. obhajilu in, ako v posvečeni kapeli ali cerkvi molijo v papežev namen:

1.) Na dan sprejetja v bratovščino, 2.) v smertni uri, ako presv. Ime Jezus, če ne z jezikom, vsaj v sercu izrekujejo, 3.) na praznik sv. Cirila in Metoda, ali kterikoli dan osmine tega praznika 4.) Odpustek 60 dni za vsako drugo dobro delo, ako ga udje opravijo s spokornim sercem.

III. Molitev bratovščine (ktero moliti pa ni dolžnost udov) je tudi kaj lepa. Glasi se:

„O Bog, kteri si nas po sv. bratih Cirilu in Metodu k jednosti vere poklical, zjedini zopet odločene brate in sestre naše s sv. katoliško Cerkvijo; naj bode kakor v nebesih tako tudi na zemlji le en hlev in en najvišji pastir. Za to Te prosimo po služanju Jezusa Kristusa, po priprošnji prečiste Device Marije, sv. Cirila in Metoda in vseh Tvojih svetnikov! Amen.“

Pobobice vsprejemnice se dobe tudi pri vredništvi „Zgodn. Danice“. Imena udov se pošiljajo še na dalje preč gg. lazaristom v Celje

Bratovščino sv. Cirila in Metoda pa ni zamenjati v „družbo“ sv. Cirila in Metoda, ktera ima ves drugačen namen. Slednja ima namen: z denarnimi prispevki ustanavljati slovenske šole, otroške vertice itd. . . v onih krajih, kjer Lahi in Nemci silijo otroke slovenskih starišev v laške in nemške šole ter jih tam odtujujejo većinoma veri katoliški, posebno pa materinemu jeziku —

Bratovščina pa ima namen moliti za razkolne daljne Slované, da bi se zjedini s sv. Cerkvijo. (Op. vredn.)

ljudi vsako na svoj „Martinov večer“. Omenjamo le „katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ in „katoliško društvo za delavke.“

Pervo ga je priredilo ob 6. uri zvečer v svojem domu, Poljske ulice št. 10. Vspored je bil tak, da so najpervo rokodelci izborno zapeli 6 pesem: zborov in čveterospevov; potem je sledila dr. Krekova burka v dveh dejanjih: „Pravica se je skazala“, in nazadnje so se delili bogati dobitki. — Druzega ne, samo igro bi radi omenjali bolj natanjčno. Nastopilo je 8 oseb, ktere so predstavljale različne stanove: skopega kmečkega kerčmarja, berače, vseučilišno dijaštvo (kakoršno bi ne smelo biti), rokodelske pomočnike in kerčmarstvo ali bolje juda. Ves prizor se verši na kmetih, v hiši vaškega kerčmarja. Kerčmar Ferjan, je bogat in zelo skop mož; reveže podi od sebe z gerdo; nikomur nič ne da, zato mora od prebrisanega, a vernega berača Kruljca slišati marsikako britko besedo. Ta berač Kruljec je poln dobrega duha; moli rad; zaupa na Boga in dobre ljudi, in daje lepe nauke vsem, ki so preveč na ta svet navezani ter radi denarja ali svoje učenosti nižje zaničujejo. Kerčmar Ferjan ne misli na družega, kakor na denar. Dva vseučilišna dijaka Peter in Pavel prideta na svojem popotovanju k njemu pevaje, da bi se malo okrepčala. Teh dveh dijakov najlepši ideali in uzori so: pijača, pohajkovanje in dvoboj. (Pozna se jima na dveh ranah na licu.) Slepiniti znata; kerčmarju se izdasta za zemljemerca, ki sta prišla merit prostor za novo železnico. Kerčmar ju je vesel; postreza jima z vinom in jedjo zelo radovoljno samo zato, da bi šla železnica memo njegove hiše; da bi bila tam tudi postaja — ker vse to, pravi, bi mu veliko neslo. Skopuh je dobro naslikan. — Največ smeha in pozornosti pa vzbujata oba juda, ki sta prišla prodajat svojo robo v kerčmo. Kako znata to govoriti; vse sta pripravljena storiti, tudi veliko jih „deržati“ — samo da bo le kaj „kšefta“! Naslikana sta juda prav dobro kot goljufa in tatova, kot moža, ki hrepenita samo po denarju — tudi na škodo bližnjikov. Značilna poteza v igri je ta, kako vsi imovitejši in učenejši zaničujejo in prezirajo nižje verste ljudi; rokodelce in berače. Kerčmar in študenta „čez ramo“ pogledujejo rokodelca, ki jih je prišel prosit pomoči in se norčujejo iz njega. Ali „pravica se je kmalu skazala“.

Študentov sleparija je prišla na dan po služabniku postavne oblasti; juda sta tudi dobila zaslužno plačilo za tatvino; kerčmar je bil tudi poplačan s tem, da sta ga imela študenta za „norca“; da jima je moral pijačo in jed dati zastonj, ker nista imela z ničemur plačati, in da bi bil kmalu postavni kazni zapadel, ker je dal po nepoklicanih „inženirjih“ meriti svoj travnik za železnico. „Pravica se je skazala“, rekel je Kruljec — torej se z goljufijoj, tatvino in sleparijo nikamor ne pride; poštenost pa zasluži povsod spoštovanje — tedaj se mora tudi „pošteno rokodelstvo“ v čisljih imeti; imovitejši in učenejši revnejših in priprostejših ne smejo prezirati!

Isti večer je priredilo zabavno veselico tudi „katoliško društvo za delavke“ na Žabjeku po vspredu, kateri je bil naznanjen že v zadnji „Danici“. — Ta zabavni večer je bil namenjen godovnemu dnevu blagorodnega gospoda Leopold Belar-ja, pevovodje „katol. društva za delavke.“ To se je spoznalo iz „vabila“, zlasti pa iz „nagovora“ g.

podpredsednika Mat. Mrak-a. G. podpredsednik je najpervo obžaloval, da mučna bolezen — kakor skoro vselej — tako i danes gospodu predsedniku kanon. Rozmanu brani biti pričujočemu pri tem zabavnem večeru; to pa obžaluje tem bolj, ker ravno ta dan obhaja svoj imendan g. L. Belar; mož, ki popolnoma nesebično, iz ljubezni do Boga in do bližnjega, daruje vsak teden čas in moči, da vežba v petju delavke katol. društva; in sicer vežba tako, da so zmožne nastopiti na koro in pred občinstvom. G. podpredsednik mu v imenu društva priserčno čestita; zahvali za njegovo požertvovalnost ter ga prosi i nadaljne naklonjenosti. G. Belar na to vidno ginjen izreka vsem iskreno zahvalo za izražena voščila, za zabavni večer in za vidni dar hvaležnih delavk. Eno željo pa ima: da bi društvo, ki tako blagodejno vpliva na dušo mladih delavk, razvijalo se in rastlo vedno bolj, k čemur hoče on tudi nadalje še pripomoči s svojimi močmi. Z veseljem se vzamejo besede na znanje; zapoje še nekaj pesem, in konečno se vprizori nov igrokaz: „Glas vesti“ v občno zadovoljnost. O njem spregovorimo kaj več morebiti ob kakem drugem zabavnem večeru.

Razgled po svetu.

Iz jugoslovanske Bosne. V nedeljo, na osmino „vseh svetnikov“ je bila slovesno blagoslovljena nova cerkev sv. Janeza Kerstnika v Rudolfovem Dolu, Maglaj, ob veliki cesti, koja vodi iz Banjaluke v Građiško ob Savi.

V Rudolfovem Dolu je že več let samostan čč. sester družbe presv. Kervi; one vzgajajo in šolajo žensko mladino in obdelujejo polja; pečajo se z živinorejo in mlekarstvom. Pervotni samostanček z malo cerkvijo je bil narejen iz derv, lesa in ilovice. S pomočjo dobrotnikov, posebno č. vr. menihov trapistov je sezidan nov, terdneji samostan, in sedaj je zraven njega postavljena nova cerkev.

Cerkev je zidana v novo gotičnem slogu z lepim in visokim zvonikom. Dobro dene vernemu človeku, ako vidi na veliki ravnini belo cerkev in zvonik, kateri kot perst kaže gori proti nebu, naši pravi domovini; posebno veselo pa je, da se dviga rimo-kat. cerkev na zemlji, ktera je bila več sto let podveržena groznim turškim gospodstvom. Tudi tu je velika rimo-kat. naselbina; večina naseljencev je iz avstrijske in pruske Šlezije. Nova banjaluška školija — jedna izmed najsiromašnejih rimo-kat. škofij — počasi napreduje v stavbah dostojnejih cerkva in dobrodelnih zavodov in naprav. Razumljivo je, da se v tej pokrajini vidi ljudstvu vsaka nova cerkev velika, lepa in veličastna; kajti takih ni bilo vajeno, ker preje so bile, in so še večinoma male, leseno-ilovnate kolibe za cerkve; v Sloveniji so mnoge kapele in podružne cerkve večje in lepše, kakor tu na novo sezidane cerkve; za krasnejše in večje ni namreč pomočkov; še one so, ki se pozidajo s silnimi težavami. V tej ubogi novi škofiji množi se tudi katoličanstvo. Na 6. ali 7. krajih te cerkvene vladikovine delujejo v šolah čč. sestre presv. Kervi in miloserčne sestre sv. Vincencija Pavljanskega. Opatija Marija-Zvezda ima v tej škofiji veliki deški zavod in bode po milosti prevzv. gospoda očeta škofa postavila še drug deški zavod s samostanom rožnovenske Kraljice v

novi župniji sv. Jožefa na prav zdravem kraju. In blagor oni škofiji, ktera ima več kerščanskih rimo-katol. zavodov za vzgojo in šolanje sirotne človeške mladine, posebno zapuščenih dečkov.

Pojdimo k novi cerkvi sv. Janeza! Tam, kjer se z velike ceste zavije proti samostanu in novi cerkvi, je bil lep slavolok; pred cerkvijo se je zbralo verno ljudstvo; pripeljali so se v. č. gospod opat iz Marije-Zvezde; došli so menihi trapisti iz bližnjega podružnega samostana sv. Jožefa dvor. Ob 10. uri pripeljali so se mil gospod oče škof iz Banjaluke in z njimi dva č. vr. oo. frančiškana. Zvončki so milo zvonili, topiči pokali; ljudstvo je pri slavoloku svojega nadpastirja častito sprejelo.

Začel se je obred blagoslovljenja cerkve; nato se je prenesel slovesno v procesiji najsv. Zakrament iz samostana v novo cerkev; potem je bila pontifikalna sv. maša; po evangeliju je govoril nemški govor redovnik trapist prav jedernato in velepomembno o dvojnem hramu Božjem: o cerkvi in o sercu človeškem. Kako lepa je ravnopravnost v rimo-kat. Cerkvi! Tu so tri velike naselbine, dve nemški: Rudolfov Dol in Windhorst, tretja pa italijanskih Tirolecev; za vse so oskerbeli mil. gospod oče škof dušne pastirje, ki znajo materni jezik dotičnih prebivalcev. Novo župnijo Rudolfov Dol izročili so v dušno pastirstvo č. vr. menihom trapistom. Po sv. maši je bil blagoslov z Najsvetejšim in zahvaljena pesem. K tej cerkveni slovesnosti je prišel tudi visokorodni g. baron Lazarini, predstojnik banjaluškega okrožja, in več uradnikov. V samostanu so oč. sestre po dobroti v. č. gospoda opata in mil. gospoda očeta škofa duhovščino in povabljene goste lepo pogostile. Ta nova cerkev ima jedina v tej škofiji uro, ktera kaže in bije na zvonova. Cerkev ima lepa na steklo slikana okna; srednje v prezbiteriju ima podobo presv. Serca Jezusovega, desno sv. Janeza Kerstnika, levo pa sv. Jožefa. Tudi v Italiji navadno ni glavna podoba cerkvenega patrona v sredini nad glavnim oltarjem, ampak na desno pri oltarju, ali desnem stranskem oltarju; nad glavnim je podoba Kristusova ali pa Matere Božje. Tudi ta cerkev ni v notrinji še povsem zgotovljena, ker ni denarja. Pri blagoslovljenju te nove cerkve je imel pisalec teh skromnih verstic vročo željo, da bi se zamogla dogotoviti po vsem cerkev sv. Jožefa — sv. družine — v Prjedoru, ktera se že 4 leta zida in napravlja, a radi revščine se ne more doveršiti. Tudi ta kerščanski socializem bi bil prav in dober: ako bi bogateje cerkve in premožneje kerščanske občine pomagale k dostojnosti ubogim cerkvam in revnim občinam — posebno v jugoslovanski Bosni med raznoverci. —

Iz Afrike (Nekaj iz trapistovskih šol.) Pred več leti sta ubežala dva kaferska dečka svojim starišem ter prišla k trapistom. Stariši so žugali, da pridejo s „silo“ po nje in jih bodo izročili protestantom v poučevanje — Tudi sicer je že več otrok, ki obiskujejo sedaj trapistovsko šolo, ubežalo starišem ob ugodni priliki in prišlo k patrom trapistom s prošnjo, naj jih sprejmo! Te otroke žene neskončno dobrotljivi Bog sam ter kliče notranjim glasom v pravo vero, ktero oznanujejo trapisti v Afriki. — In to je zelo čudno. Tak kaferski deček ima namreč doma krasno življenje. Delati mu ni treba nič; kajti poljske miši (izimbila), katerih je v veliki travi vse polno, so mu najljubša jed; obleke mu pa tako ni veliko

treba. Kaferski stariši svoje otroke neizrečeno ljubijo; otroku največkrat ni treba drugega delati, nego to: da gre na prosto, kjer ga ogreva vroče solnce; tam lovi tiče; nabada „izimbila“; misli na nečedne burke ter jih na veliko veselje satanovo tudi izpolnuje. Torej popolnoma prosto, neberzdano življenje brez nadzorstva, kakor otroku poželi serce. — Če pa pride ta otrok k trapistom, začne se vse drugače. Reče se mu: „Tvoj dobri čas je minul; zdaj bo treba delati in priden biti!“ Toda deček, popred tako razvajen, ne ustraši se tega; ne odstopi, temveč pokoren je poveljem patra in trapistovskega brata z vsem veseljem in odločnostjo. Stariši pridejo navadno precej, ko zvedo o begu otrokovem, pred šolska vrata, da bi ga zopet nazaj dobili. Vse, kar si moremo misliti, napravljajo, da bi otroka odvernili od kerščanskega poučevanja in hoje v trapistovsko šolo. Žugajo, da bodo sebe in otroka usmrtili; uporabljajo grožnje, kletve, silno žalovanje in druga taka sredstva. Toda v največ slučajih zgubi igro hudobni duh, kateri prav za prav to dela; otrok pa ima toliko serčnosti, da raje zapusti stariše in neberzdano življenje, nego ljubeznjive patre. Misijonar, ki vse te prizore gleda, je seveda večkrat ginjen in s hvaležnim srcem zrè proti nebu; nevernik pa — naj si bode naš natalški Kafer ali izobražen gospod tam v Evropi — gotovo ne bode nikdar uganil in rešil te uganke. Mi pa pravimo: „Resnica katoliška je, ki vleče že male otroke v naročje sv. Cerkve; Kristus, „ki ljubi male“, jih po notranje kliče.“

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec listopad (november) 1896.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Uboge duše v vicah.

Juda Makabejec, slavni junak izvoljenega ljudstva, ukaže nabirati za padle vojake in pošlje nabrani znesek, 12.000 srebernih drahem (t. j. 2100 gld. našega sedanjega denarja), v Jeruzalem, da bi se za nje daritve opravile. Sveta in zveličavna je torej misel moliti za mertve, da bi bili grehov rešeni, pravi pripovedovalec tega dogodka (2. Mak. 12. 56), opirajoč se na spričevanje Makabejca. Toda, „ako človeško pričevanje sprejemamo, je pričevanje Božje večje,“ moramo reči s sv. Janezom (1. Jan. 5. 9.). Bog sam namreč govori po tem poročevalcu (Makabejcu); ker knjiga njegova pripada k sv. pismu; Bog sam poterjuje, da je storil Juda prav, da je ukazal za umerle moliti in darovati; Bog sam nas uči po svoji sveti katoliški Cerkvi, da je sveta in zveličavna misel moliti za mertve. Že od začetka se v Cerkvi tako moli in daruje; in iz postave moliti za mertve izvira tudi nauk; — iz tega, kar Cerkev dela, se vidi, kaj — Cerkev veruje.

Sveta je misel moliti za mertve; kajti s pobožnostjo in molitvijo za uboge duše gojimo ponižnost in ljubezen, čednosti Serca Jezusovega. Ljubezen gojimo z molitvijo za mertve; kajti terpečim pridemo na pomoč. Uboge duše v vicah terpe veliko, zelo veliko, da se po mnenji mnogih prav nič ne pretirava, ako se terdi, da se njih terplenje razločuje od terp-

ljenja zaverženih v peklu le v tem, da nekaj časa traja; in kar je s tem v zvezi: da ne občutijo obupa in sovraštva Božjega. Tudi uboge duše so kakor zaverženci v peklu ločene od Boga, po katerem z vso silo neizrekljivega hrepenenja koperne. Seveda si tega terpljenja na zemlji ne moremo predstavljati; toda ravno tako neovergljivo nam pravi tudi razum, da je to terpljenje zelo veliko in v resnici nepopisljivo. Po popolnosti hrepenenja duše slutijo na zemlji to terpljenje v brezupu, ko čutijo, da jih je Bog zapustil; in vsako verno serce pride z leti do prepričanja, kolikor bolj spozna, kako je vse posvetno ničevno in minljivo, da je le Bog sam, ki zadovolji serce, ki serce upokoji in izveliča. To spoznanje je v ubozih dušah v vicah popolno in neskaljeno; ob enem je ono v zvezi s spoznanjem vsih njih grehov in nemarnostij, vsled katerih ne bodo deležne največje sreče tako dolgo, dokler ne bodo poslednjega dolga poravnale. Z veliko večjo bolestjo kakor sv. Avguštin tožijo one: „Kako pozno sem te spoznal (-a), kako pozno ljubil (-a) o stara, o vedno nova lepota!“

(Konec prih.)

b) Posebni nameni:

21.) **Marijino darovanje.** Prebujenje kerščanskega duha pri možkih. Težavne redovniške zadeve. Društva za delavce in pomočnike. Neberzdani otroci.

22.) **Sv. Cecilija.** Visoko čislanje devištva. Pospeševalci cerkvene glasbe. Zaslepljeni in zakerknjeni.

23.) **Sv. Klemen.** Duh milobe in ponižnosti. Bolj strogo spolnovanje nedeljskega posvečevanja. Združeno občevanje med dobromislečimi, zlasti po mestih.

24.) **Sv. Janez od Križa.** Zatajevanje in zaničevanje sveta. Duhovni in obhajanci. Razkrijte najnevarnejših sovražnikov ol tarju in prestolu. Pomoč v bližini na živcih.

25.) **Sv. Katarina.** Kerščanska znanost. Cerkve na Jutrovem. Združenje narazen živečih zakonskih ljudi.

26.) **Sv. Konrad.** Saksonsko. Mladina, kateri preti nevarnost na njeni veri in nravnosti. Naraščaj gojencev pri Jezuitih.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešeštvovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. Farani priporočajo svojega že zopet hudo zbolelega ljubljenelega gosp. župnika, naši lj. Gospej in sv. Antonu, da bi jim Bog na Njiju priprošnjo dal polajšanje in ozdravljenje, da bi vsaj še nekaj časa mogli tako lepo in modro voditi svoje ovčice. — V pobožno molitev priporočamo nekega moža — očeta, da bi ga Bog pripeljal na pravo pot; in prav tako priporočamo njegova dva brata, da bi bolj kerščansko živela. Bog usliši te molitve na priprošnjo naše lj. Gospe, sv. Jožefa in sv. Antona! — Za lepo vreme. — Neka oseba za stanovitnost v dobrem in za odstranitev vseh zadržkov tolikanj zaželjenega poklica.

(Zahvale priobčimo prihodnjič.)

† Generalni vikarij dr. Henrik Pauker pl. Glanfeld.

Res žalostno leto 1896. za našo škofijo! Poročali smo že letos o tolikih smertih ravno v verstah duhovnikov! Božja Previdnost je poklicala to leto v večnost celó tri, zelo zaslužne in delavne gg. kanonike: najpervo Jerana, potem v Budimpešti kan. Kluna in pretečeno soboto 14. t. m. — prečastitega gospoda generalnega vikarja, stolnega dekana in kanonika dr. Henrika Paukerja pl. Glanfeld.

Ta žalostna vest se je hitro raznesla po škofiji in vse močno iznenadila in užalostila; to pa tembolj, čim manj so vedeli o njegovi bolezni. In res, blagi pokojnik samo dva dni ni maševal. V sredo je maševal zadnjikrat; ta dan ga je stresel mraz in mislil je, da dobi influenco, kakor jo je imel v tem času zdaj že več let zaporedoma. Ostal je tedaj doma, a tudi doma je opravljal vsa od škofa prepuščena opravila; blagoslovil več kelihov in se razmeroma prav dobro počutil. V petek opoldne ga je na padla slabost. Zdravnik je rekel, da je oslavljenjo serca. Gospod generalvikarij je koj spoznal, da mu je življenje v nevarnosti; zato je koj vredil svoje časne zadeve ter se dal prevideti s sv. zakramenti za umirajoče. Spovedal ga je, kakor r. gospoda Jerana, preč. P. Tadej; obhajal pa ob 6. uri zvečer preč g. župnik in kanonik Flis ob navzočnosti več gospodov kanonikov. Po noči so čuli pri njem nekateri gg. kanoniki. Ob dveh po noči, ko mu je nekoliko odleglo, poslovil se je od njega zadnji prelat g. dr. Kulavic. Ob štirih zjutraj so ga spet napadle smertne težave in kmalu na to je preblagi dekan mirno zaspal v Gospodu v 68. letu svoje starosti.

Rojen je bil v Ljubljani 26. novembra 1. 1829. V mašnika je bil posvečen 13. avgusta 1854 ter tisto leto postal tudi doklor bogoslovja. Eno leto je služboval kot kapelan na Bledu, tri leta pa kot stolni kapelan in nemški pridigar pri stolnici. Potem je postal špiritual v duhovnem semenišču, ktero službo je opravljal do leta 1871, ko je postal kanonik. Leta 1886. je bil imenovan stolnim dekanom. — Kot špiritual in kanonik je oskerboval 16 let popel-danski kerščanski nauk v uršulinski cerkvi. Leta 1895. je bil imenovan vodjem bratovščine sv. Rešnjega Telesa za opravo ubožnih cerkvá, kateri posel je opravljal nesebično in požertvalno do svoje smerti. Pod njegovim vodstvom se je ta družba neizmerno povzdignila, število udov te bratovščine se je sila namnožilo. Temu so priča vsakoletna poročila o delovanju bratovščine, ktera je natanjčno, vedno s primernim uvodom, priobčeval v „Danici“. Razvidi se iz teh poročil, koliko različne mašne oprave se je res razdelilo posameznim cerkvam; kako močno se je pokojnik trudil za krasoto hiše Božje, za

dostojno oskerbovanje in češčenje najsvetejšega Zakramenta. Leta 1891., 6. aprila, imenovali so ga sedanji škof generalnim vikarjem za ljubljansko škofijo. —

Pokojni generalvikarij je bil zelo pobožen in ponižen človek. Dokaz njegove ljubezni do sv. Rešnjega Telesa je to, da se je kljub svoji starosti vpisal zadnji čas v družbo „duhovnikov molivcev najsv. Zakramenta“; in videl si ga navadno ob sobotah popoldan, kako vestno je opravljal svojo tedensko uro ter sam govoril s svojim Izveličarjem.

Terdno upamo, da bo v nebesih celo večnost v neskaljenem veselju gledal onega Jezusa, kterege je goreče častil tu na zemlji, in za kterege čast se je trudil z oskerbovanjem bratovščine sv. Rešnjega Telesa. — Prava pobožnost pa vodi k ponižnosti. Ranjcega gospoda generalvikarja ljubeznjivost in ponižnost je večkrat povdarjal pokojni monsignor Jeran. Skratka: blagi pokojnik je bil vzoren duhovnik, ki je z delom in molitvijo Bogu posvečeval svoje brezmadežno življenje. Zato ni čudo, ako je povsod zavladalo iskreno sočutje, ko se je zvedela vest o njegovi nenadni smerti. Prevzvišeni gospod knezoškof so z Dunaja sporočili svoje posebno sožalje nad prebitko zgubo, ki je zadela s tem škofijo in škofa; iz Gorice so izrazili sožalje knezoadškof dr. Alojzij Zorn in drugi.

Da je bil res priljubljen, kazal je njegov pogreb v ponedeljek ob 1/3. uri. Kljub slabemu vremenu, kljub blatnim cestam, je prišlo iz raznih krajev škofije polno duhovnikov, ki so spremili pokojnika zadnjikrat k večnemu počitku. Izmed svetnih gospodov so bili navzoči tudi deželni predsednik baron Hein, deželni glavar Detela in drugi štovatelji ranjcega. „Katoliška družba“ je šla s zastavo, in „Slov. katoliško delavsko društvo“ je položilo na grob venec kot svojemu članu. Mertvaški sprevod je vodil mil. g. stolni prošt dr. Leonard Klofutar, kteremu se je opazilo, da s težkim srcem pokopava priljubljenega prijatelja. Gg. bogoslovci so pod spretnim vodstvom preč. g. župnika in gvardijana P. Hugolina Sattner-ja zapeli pomenljive nagrobnice v stolnici in na grobu. Vsi skupaj pa kličemo: blagemu gospodu naj sveti večna luč — naj počiva v miru!

Prošnja. Vsem obiskovalcem našega prijaznega gorovja in mnogim drugim je znana cerkva sv. Jakoba na Brezovici. Cerkev stoji na 800 m visokem hribu, ter jako prijazno pozdravlja ravnince, zlasti Ljubljančane, sprehajajoče se proti Ježici. Cerkev je vsled potresa tako terpela, da se v nji ne more služba Božja opravljati, dokler se ne popravi. Popraviti je pa ni lahko, ker nima nič lastnega premoženja in ker je posestnikov v brezoviški soseski malo. Škoda bi bilo, če bi cerkev razpadla, ker tako lepo čuje nad našim gorovjem in pogrešalo bi jo marsikatero oko. Zato prosimo verle Slovence in Slovenke hribolazce, prijatelje hribov in gora, vse častilce sv.

Jakoba, da blagovolijo prispevati, da se cerkev popravi, da se bode mogla služba Božja obhajati. Darovi naj se blagovolijo pošiljati ali vredništvu „Zg. Danice“, ali pa župnemu uradu pri sv. Katarini — pošta: Medvode.

Pri sv. Katarini dne 14. listopada 1896.

France Dolinar, župnik.*)

Mat. Keršinar, ključar.

Mat. Plešec, ključar.

„**Memento — Spominjajte se**“. Sloveči kardinal Lavižerj je bil sezidal stolno cerkev v Kartagi; pod cerkvijo, pod velikimi vrati pa grob za se, in sicer 7 m dolg 3 m širok in toliko globok; v grob vodi 17 stopnjic. Blagoslovil ga je sam; k svečanosti pa je peljal seboj v sprevodu gojence in profesorje svojega semenišča. Pri ti priložnosti je imel do njih ta-le nagovor: „Skoro bi se mi bilo bati, da bi Vas s tem obredom razžalostil, ko bi ga ne pojasnil z nekterimi besedami, koristnimi za me in za Vas. Bog mi je dal milost, da sem vsak dan mislil na svojo smert. Moje tolikrat pohabljenno zdravje me je še bolj sprjaznilo s to mislijo, v tem ginevajo leta, ter me porivajo na kraj zadnjega trenutka. V tej misli, vodnici mojega življenja, sem našel dvojni dobiček: prvič me je smert učila življenje bolje vravnati („Spominjaj se o človek, svojih poslednjih rečij, in vekomaj ne boš grešil“) in drugič me je misel na smert, priganjala k delu. („Delajte, dokler je dan, ker pride noč, ko ne bo mogoče več delati!“). Zato sem Vas nocoj pripeljal sem na svoj grob, ko imam nastopiti neko daljno pot, da bolje izpoznavate čas svojega življenja in se trudite za dobra dela. Dan pride, in ni več daleč, ko bom počival v tem grobu. Takrat bom potreboval Vaših molitev; spominjajte se takrat svojega očeta in zanj milosti Boga prosite! V vsi ponižnosti Vas prosim — kot vračilo za mojo očetovsko ljubezen — darujte mi Vaše molitve! „Usmilite se me, vsaj Vi, prijatelji moji!“ Mladi misijonarji globoko ginjeni, so jokali; kardinal pa je stopal mirno v zemljo, blagoslovil grobnico; nekoliko postal in pomolil, in nato se je vračal sprevod med petjem „Miserere“ nazaj v semeniško kapelo. Vtis te slovesnosti je bil pri vseh neizbrisljiv. Kardinal si je tudi sam napravil napis: „Tu počiva v miru, v zupanju na neskončno usmiljenje Božje, pozemski ovej kardinala sv. rimske Cerkve K. Lavižerija, nadškofa kartaškega in alžirskega, primata afriškega.“

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: „Mesto venca na grob † preč. generalvikarja“: Č. g. Janez Oblak, dekan kamniški 15 gl. — Č. g. Ivan Ivanetič, vojaški kurat v Ljubljani 3 gl. — Č. g. Jožef Laznik, župnik v Polhoven Gradcu 5 gl. — Č. g. Ivan Lavrenčič, dekan v Šmartnem 5 gl. — Gospodje ljubljanski bogoslovni profesorji 20 gl. — — Neimenovan kot „kruhe sv. Antona“ 3 gl. 60 kr. — Č. g. Blaž Petrič, župnik v Velesovem 5 gl. — Č. g. Jožef Preša, župnik v Ovsisah, 5 gl. — Č. gosp. Miha Saje, župnik v Štangi, 1 gl. 50 kr.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Neimenovani iz Ljubljane „pod Gradom“ 2 gl. — Č. g. M. Saje, župnik v Štangi, 1 gl. 50 kr.

(Ostali darovi prihodnjč.)

*) Slavno vredništvo pa prosimo, da blagovoli vsprejemati milodare. — (Z veseljem! Op vredn.)